

Hi ha espai polític per a una versió europea del Partit Demòcrata dels EUA? Doncs, segons l'expresident català, sí. Maragall considera que aquesta és la força del futur que es contraposarà a un partit popular europeu. Sigui cert o no, ell ja s'ha posat a disposició d'aquest seu somni, que esquiva el trencaclosques de l'encaix entre Catalunya i Espanya.

L'expresident de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, ha retornat amb contundència a l'escenari de la política catalana. Les crítica pel resultat del procés estatutari català i la idea d'afavorir la creació d'un nou partit, el Demòcrata, que supori el propi partit socialista no han passat desapercebudes.

FOTOGRAF

D'“Escolta, Espanya” a “Escolta, Europa”

En tres temps ha dosificat l'expresident de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, el seu retorn, si més no temporal, a l'arena política. Primer, reconeixent que el procés estatutari no ha valgut la pena i que ha estat un error. Segon, fent públic que se sent traït personalment pel líder dels socialistes espanyols, José Luis Rodríguez Zapatero. Tercer, que està disposat a contribuir en la formació d'una formació com el Partit Demòcrata dels EUA, però d'àmbit europeu.

La visió de Maragall. L'expresident parla en l'entrevista, a la revista, *L'Avenç*, que “s'obre un nou escenari en què el tema ja no és Espanya ni Catalunya, sinó que

fan Catalunya i Espanya en la nova nació, ben real, que és Europa”. L'expresident, que ha vist que la nau de l'Espanya plural no sortia ni de port, fa un salt endavant per embarcar-se en el marc europeu, a la recerca de fórmules que permetin esquivar l'anomenat “encaix” entre Catalunya i Espanya. I la fórmula, segons l'expresident, és aquest projecte polític a imatge i semblança del Partit Demòcrata americà. I és que Maragall vaticina que la política europea serà cada cop més semblant a l'americana, amb dues grans formacions polítiques que no respondran a partits tradicionals amb “fidelitat ideològica” sinó que representaran unes “posicions globals”. És a dir, no seran partits amb un caràcter ideològic marcat, sinó

que respondran a “opcions estratègiques”. “Imagino —diu Maragall—, que en uns anys hi haurà dos grans partits, el Demòcrata i el Popular”, i afegeix que el Partit Demòcrata “és una idea gua-nyadora”, que “és el futur”. I aquest Partit Demòcrata ha de servir, segons els plantejament de l'expresident, per superar l'estancament i la rigidesa de les esquerres tradicionals, inclòs el del propi partit, el PSC.

Naturalment, aquestes reflexions de Maragall, avui encara president dels socialistes catalans, no han agradat gens al PSC. Tant el president català, José Montilla, com altres dirigents socialistes, s'han anat desmarcat de les diverses afirmacions de l'expresident. Han reivindicat la validesa de l'Estatut, el paper

clau de Rodríguez Zapatero, per fer possible l'aprovació d'un nou text i la vigència del projecte socialista i de la socialdemocràcia en general. A ningú no li escapa que som a les portes de les eleccions municipals i que aquest episodi no és la millor manera de començar una campanya electoral. Per això mateix el mateix PSC tampoc no ha volgut allargar gaire la polèmica amb l'expresident.

L'aposta decidida de Maragall és per un projecte que no és nou, tot i que de moment existeix embrionàriament. De fet, el Partit Democràtic (PD) és un projecte polític que impulsat a Itàlia que uneix Democràtic di Sinistra (DS, Demòcrates d'Esquerra) i la formació anomenada La Margarita (una coalició de formacions de centre, de tradició, principalment, cristianosocial) (vegeu les pàgines següents). L'objectiu d'aquesta formació és aglutinar diverses tradicions de tipus reformista provinents d'àmbits com el social, el cristianisme, el liberal, el socialista o el socialdemòcrata. Un calaix de sastre que afegiria altres reivindicacions com les d'igualtat de gènere o les ecologistes.

Ara bé, aquest projecte polític neix ja amb l'existència del Partit Democràtic Europeu, que fou creat ja el 2004, amb l'impuls de François Bay-

rou (de la UDF francesa), Francesco Rutelli –exalcalde de Roma i amic de Pasqual Maragall– i el mateix Romano Prodi.

Actualment, aquesta formació europea engloba formacions de set països europeus. Les formacions més grans són la mateixa Unió per a la Democràcia Francesa (la UDF de Bayrou, qui ha anunciat la seva intenció de seguir l'exemple italià, i pretén crear un PD a França), La Margarita (la formació italiana de Francesco Rutelli). A més, també en formen part altres formacions, com el Moviment de Ciutadans pel Canvi –partit polític de l'actual primer ministre belga, Guy Verhofstadt, el nom del qual coincideix gairebé amb la plataforma electoral creada per donar suport a la candidatura de Pasqual Maragall en la presidència de la Generalitat a les eleccions del 1999–; la formació txeca Camí del Canvi; el Partit del Treball, de Lituània; el Partit Europeu, de Xipre, i el Partit Nacionalista Basc. Observant les formacions que l'integren és fàcil veure l'heterogeneïtat ideològica de la proposta.

Aquesta formació actualment és integrada a l'Aliança dels Demòcrates i Liberals per Europa dins del Parlament europeu. En els comicis del 2004 va aconseguir un 3,8%

dels vots emesos a la UE, gairebé 5.900.000 vots.

La dificultat del PD. La proposta d'un PD defensada per Pasqual Maragall cerca de trencar la lògica dels partits tradicionals. Ara bé, l'articulació d'un partit realment d'àmbit europeu és avui per avui impossible.

La suposada nació europea que defensa Maragall pràcticament no és ni present en el mateixos partits que integren l'actual PDE. De fet, cap de les formacions no deixa de reivindicar el patriotisme com a fórmula de regeneració democràtica, començant per la mateixa UDF o La Margarita, fins al mateix PNB –l'única formació, per cert, que no és d'àmbit estatal–. D'aquesta manera, és difícil pensar, avui per avui, en una formació política europea que superi aquest aspecte territorial i que vagi més enllà d'una coalició al Parlament europeu. Així doncs, segons diversos experts, més aviat som davant d'una mena de nova internacional, que en aquest cas pretendria fer-se un espai entre la liberal i la socialdemòcrata.

A àmbit institucional, tampoc no juga a favor d'aquesta proposta la diversitat de sistemes electorals estatals que hi ha avui a Europa. A

Diputats al Parlament Europeu

Dades del 5 de maig de 2004

	EPP-ED	PES	ELDR	EUL/NGL	Greens/EFA	UEN	EDD	NA	TOTAL
Bèlgica	5	6	5	0	6	0	0	3	25
República Txeca	13	7	1	3	0	0	0	0	24
Dinamarca	1	2	6	3	0	1	3	0	16
Alemanya	53	35	0	7	4	0	0	0	99
Estonia	2	1	2	0	0	1	0	0	6
Grècia	9	9	0	7	0	0	0	0	25
E. espanyol	28	24	2	4	5	0	0	1	64
França	21	18	1	15	9	4	9	10	87
Irlanda	5	1	1	0	2	6	0	0	15
Itàlia	34	16	8	6	2	10	0	11	87
Xipre	2	1	1	2	0	0	0	0	6
Letònia	5	1	0	0	2	1	0	0	9
Lituània	3	5	5	0	0	0	0	0	13

EPP-ED: Grup del Partit Popular Europeu (Demòcrata Cristians) i dels Demòcrates Europeus
 PES: Grup Socialista al Parlament Europeu
 ELDR: Grup de l'Aliança dels Demòcrates i Liberals per Europa
 EUL/NGL: Grup Confederal de l'Esquerra Unitària Europea/Esquerra Verda Nòrdica

	EPP-ED	PES	ELDR	EUL/NGL	Greens/EFA	UEN	EDD	NA	TOTAL
Luxemburg	2	2	1	0	1	0	0	0	6
Hongria	12	10	2	0	0	0	0	0	24
Malta	3	2	0	0	0	0	3	0	5
Països Baixos	9	6	8	1	4	0	0	0	31
Àustria	7	6	0	0	2	0	0	6	21
Polònia	13	27	0	0	0	4	0	10	54
Portugal	9	12	0	2	0	2	0	0	25
Eslovènia	3	1	3	0	0	0	0	0	7
Eslovàquia	7	2	1	1	0	1	0	2	14
Finlàndia	5	3	5	1	2	0	0	0	16
Suècia	7	6	4	3	2	0	0	0	22
Regne Unit	37	29	11	0	6	0	3	1	87
TOTAL	295	232	67	55	47	30	18	44	788

Green/EFA: Grup dels Verds / Aliança Lliure Europea
 UEN: Grup Unió per l'Europa de les Nacions
 GDD: Grup Independència / Democàcia
 NA: Grup Identitat, Tradició, Sibèria

El president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, també ha estat objecte de comentaris de Maragall. L'expresident considera que el dirigent del PSOE ha abandonat el projecte federalista.

més, tal com ha posat en evidència el procés per a l'aprovació d'un tractat constitucional europeu, la lògica estatalista s'ha acabat imposant en el procés de construcció europea. D'aquesta manera, superar aquesta dinàmica es converteix en un altre dels esculls que hauria de superar un partit polític d'àmbit supraestatal. Per tant, és complicat pensar que un projecte així regeixi si abans no hi ha una reforma profunda de les institucions europees que les reforci, fet que, avui per avui, encara és impensable.

Tot i això, si el projecte de Prodi i Rutelli pren cos a Itàlia i si, finalment, a França Bayrou acaba creant un PD, que superi l'actual UDF, aquest espai polític podria veure's incrementat al Parlament europeu, ja que en dos estats potents de la UE, com Itàlia i França, dues formacions independents l'una de l'altra sí que compartirien interessos o projecte en la cambra europea. I aquest espai que –més enllà de les formacions que puguin incorporar-se al PDE de l'Europa dels Vint-i-cinc–, rebria l'impuls, per exemple, de la DS a Itàlia –que integraria, amb La Margarita, el nou PD a Itàlia–, i de l'efecte electoral que pogués tenir

la nova formació de Bayrou. Cal tenir present que aquest dirigent de l'UDF va rebre, en la primer volta de les eleccions presidencials franceses, un 18,75% dels vots, per darrere de Ségolène Royal, amb el 25,87%, i de Nicolas Sarkozy, amb un 31,17%.

Així doncs, amb un lleuger augment, en el propers comicis europeus, el 2009, el PDE podria plantejar-se formar un grup propi a l'eurocambra, que podria disputar espai directe al grup parlamentari dels socialistes europeus (el PSE), a la mateixa Aliança dels Demòcrates i Liberals per Europa, de la qual actualment en forma part, de manera que podria esdevenir, malgrat ser una formació minoritària, una tercera a quarta força al Parlament europeu, amb una potencialitat de creixement que no s'ha de desestimar.

Si més no, això és el que es pot despendre del canvi d'estatuts aprovat al congrés del Partit Socialista Europeu, a O'Porto, a final de l'any passat, la qual cosa facilitaria la possibilitat d'incorporació del Partit Demòcrata italià al grup socialista europeu.

Enric Rimbau

L'exalcalde de Roma, Francesco Rutelli, i el primer ministre italià, Romano Prodi, són dos fermes impulsors del Partit Demòcrata Europeu.

Calen nous líders que englobin les forces del centreesquerra a Itàlia i els atorguin estabilitat. La solució passa per la creació del macropartit democràtic, tal com proposa des de fa temps Romano Prodi, el primer ministre. N'estan convençuts els líders i la militància –no tota– de les dues grans coalicions de l'Olivera, La Margarita (Democràcia i Llibertat) i els Democratici di Sinistra o DS (Demòcrates d'Esquerra). Democràcia, política directa, transparent, innovació programàtica i unió de forces són les paraules d'ordre de la nova formació. La participació del poble és l'ideal entorn del procés de formació del nou Partit Democràtic (PD), la formació que està naixent –des de fa tres anys– a Itàlia. No hi ha diferències “substancials” entre DS (i